

De talen van de Gentse Bulgaren ... en Kopanaren

Posted on [27 augustus 2020](#) by [Michel De Dobbeleer](#)

Waarde Kibiklezers, uw dienaar is aan het aftasten hoe de grootscheepse tweejaarlijkse [Staat van het Nederlands](#)-enquête van de Nederlandse Taalunie (sinds 2016) beter kan worden toegespitst op anderstalige bevolkingsgroepen in de grootsteden van ons taalgebied. Die worden voorlopig te weinig bereikt, aldus de onderzoekers zelf. Tot dusver kregen vooral van huis uit Nederlandstalige (nu ja, ook een pak Friestalige) Nederlanders, Vlamingen en Brusselaars – én sinds 2018 ook de nodige Surinamers – lange vragenlijsten voorgeschoteld: welke taal spreekt u met uw (groot)ouders, uw partner, met de kleuterjuf, de huisarts, in de supermarkt, op het werk ...?

Met een daarop gebaseerde waslijst aan vragen benader ik nu de zogenaamde ‘Gentse Bulgaren’. Kwamen die sinds/door de *Panoramareportage Bulgarije aan de Leie* (2011) niet altijd positief in het nieuws, de Gentenaars met Bulgaarse roots die ik intussen al leerde kennen (helaas niet evident in coronatijden), zijn een voor een behulpzaam! Mijn ervaring leert trouwens dat anderstaligen over het algemeen enthousiast over hun taalgebruik spreken. Nu ja, ik palaver nu eenmaal ook zelf graag over talen ...

Uiteraard wil ik uitvissen in welke situaties de Gentse Bulgaren Nederlands spreken; de jongsten overigens niet zelden met een Gentse r. Maar tegelijk ben ik geïnteresseerd wanneer en met wie ze *andere* talen spreken. Bulgaars natuurlijk, maar zoals je aan de namen van heel wat Gentse Bulgaren kunt zien, hebben velen (ook) Turkse roots. Hier en daar wordt duchtig geswitcht tussen Bulgaars, Turks en Nederlands (en Engels of Frans of Duits).

En wat met Romani? Die taal, eerder *talen*, en de Romabevolkingsgroepen die ze spreken, zijn hier op *Kibik* al die maanden onderbelicht gebleven, en dat ligt verdorie ook aan ons op *landen* gebaseerde [format](#) zelf: *nostra culpa*!

Bulgarije
Bulgaars, Turks,
Romani

Afbeeldingsfragment uit *Atlas van de Nederlandse taal: editie Vlaanderen*, een uit de kluiten gewassen kleurrijk bladerboek – berstensvol fijne taalweetjes – van Fieke Van der Gucht, Johan De Caluwe, Mathilde Jansen en Nicoline van der Sijs (2017: 186)

Groot was mijn verbazing toen ik vernam dat in de Arteveldestad ook zelfverklaard ‘Kopanaars’ wordt gesproken. Het vereiste spoorwerk, maar die Kopanaren blijken een orthodox-christelijke

Romagroep die sinds de afschaffing van de slavernij in 1864 vanuit Roemenië in (Noord-)Bulgarije terechtkwam. Hun taal is Oost-Romaans (dus geen Romani), zoals ook het Roemeens dat is. *Als* je taalnamen al kunt vertalen, dan moet dat ‘Kopanaars’ iets zijn als het ‘Schaalmakers’ of ‘Houtsnijders’.

Geplaatst in [Balkanknipsels](#) | Tags: [Bulgarije](#), [Roemenië](#), [Roma](#), [taal](#)